

ФИНАНСОВА СМЕТКА - ОСНОВНИ КОНЦЕПЦИИ, ДЕФИНИЦИИ И КЛАСИФИКАЦИЯ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ

Анатолий Христов*

РЕЗЮМЕ В статията се разглежда мястото на финансовата сметка в системата от национални сметки съгласно Европейската система от сметки (ESA '95). Описват се връзките между текущите и акумулиращите сметки. Дава се определение на "нето получените/нето предоставените заеми", като се посочват методите за тяхното изчисляване. Разгледаната класификация на активите и пасивите дава възможност за очертаване на структурата при разработването на финансовата сметка.

Понятието "поток" се използва широко в икономическата теория и практика. Поради пряката връзка между балансовите наличности, формирането на потоци и тяхното използване в националните сметки е необходимо да се направят някои определения.

Наличности. От гледна точка на националните сметки информацията за наличностите е предварително определена. Тя се отнася за състоянието на балансови позиции в точно определен момент от време.

Поток. С понятието "поток" се отразява всяко изменение между наличностите за даден период от време, т. е. две моментни състояния на определени балансови позиции. Записването на потоците се осъществява в текущите и в акумулиращите сметки.

Потоците, които се използват при разработване на националните сметки, могат да се разделят на две групи - потоци, формирани от операции, и потоци, получени от други изменения на активите.

Потоците, формирани от операциите, се опосредстват от икономически дейности, които са свързани с взаимна договореност между институционалните единици. Съгласно ESA '95 се различават четири типа потоци, свързани с операции:

- потоци, свързани с операции с продукти;
- потоци, свързани с разпределителни операции;

* Главен експерт в отдел "Бизнестенденции и предприятия" в Националния статистически институт, София, ул. "6 септември" № 10.